

Tallinna Halduskohus

Tallinna kohtumaja
Pärnu mnt 7, 15082 Tallinn
talhk.menetlus@kohus.ee

Kaebaja:

Varro Vooglaid
isikukood 38009130319
Elukoht: Harju maakond, Tallinn 10114, Kaupmehe 17/1-4
E-post: varro.vooglaid@saptk.ee

Vastustaja:

Eesti Vabariigi Valitsus
Rahukohtu 3, 15161 Tallinn
e-post: riigikantselei@riigikantselei.ee

20.12.2021

KAEBUS

Vabariigi Valitsuse 23.08.2021 korralduse nr 305 (COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud) p 10 lg 2 tühistamiseks

ja

ESIALGSE ÕIGUSKAITSE TAOTLUS

peatada korralduse nr 305 p 10 lg 2 täitmine kaebaja suhtes 2022. aasta Tartu Maratoni toimumise ajaks või (vajadusel) asendada kõnealune nõue negatiivse testitulemuse nõudega, lähtudes korralduse nr 305 p-s 15¹ sätestatud testimise nõuetest

Vaidlustatav haldusakt

Vabariigi Valitsuse 23.08.2021 korralduse nr 305 (COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud) (edaspidi korraldus nr 305) p 10 lg 2

I Kaebuse sisu

1. Kaebusega taotleb kaebaja eelviidatud haldusakti p 10 alapunkt 2 tühistamist (tühistamiskaebus HkMS § 37 lg 2 p 1).
2. Kaebaja on füüsiline isik, kes soovib osaleda 48. Tartu Maratonil, mis toimub 2022. aasta 20. veebruaril. Üritust korraldab MTÜ Klubi Tartu Maraton. Ürituse kodulehel on info, et maratonil saavad osaleda isikud nii, et 18. aastastel ja vanematel tuleb esitada tõend

immuniseerimise või läbipõdemise kohta.¹ Ürituse korraldaja on kinnitanud telefoni teel, et nad lähtuvad korralduses nr 305 sätestatud nõuetest, mille kohta nad on saanud vastava märgukirja ka Kultuuriministeeriumilt.

3. Korralduse nr 305 p 10 alapunkt 2 kohaselt on kehtestatud järgmine piirang: spordivõistlused ning spordi- ja liikumisüritused on lubatud, kui täidetud on III osas ja sisetingimustes täiendavalt punktides 7–9 sätestatud nõuded. Viidatud III osas on asjakohane p 14 alapunkt 4, mille kohaselt isik võib osaleda üritusel kui ta on punktis 5 sätestatud tingimustel COVID-19 haiguse läbi põdenud, vaktsineeritud, sealhulgas täiendava vaktsiinidoosiga vaktsineeritud, või vaktsineerituga võrdsustatud isik ning esitab enne tegevuses osalemist nimetatud asjaolude kohta tõendi.
4. Kaebaja leiab, et nimetatud piirang ei ole põhjendatud, proportsionaalne ja eesmärgipärane. Korralduse seletuskirja kohaselt (17.12.2021 riigiteataja.ee kättesaadavas kehtivas redaktsioonis) on piirangute põhjenduseks kirjutatud: „Eesti Vabariigi põhiseaduse (edaspidi põhiseadus) § 28 lõige 1 sätestab igäühe õiguse tervise kaitsele. Praegusel juhul on põhiõiguse kaitsealas erinevad väärtused. Esiteks on kaitsealas inimeste õigus nende tervise kaitsele seeläbi, et riik teeb kõik võimaliku, et takistada viiruse levikut. Samuti on kaitsealas avalik huvi, et viiruse levik ja inimeste massiline haigestumine ning tervishoiusüsteemi ülekoormus ei suureneks. Olukorras, kus teiste inimestega kokkupuutel on suur oht viiruse levikuks, lasub riigil kohustus viia nakkusoht miinimumini, sealhulgas võib selle eesmärgi saavutamiseks sobival viisil piirata isikute kokkupuutumise võimalusi.“
5. Kaebaja on seisukohal, et välitingimustes toimuval spordiüritusel ei kehti ükski eelnimetatud põhjendus, mistõttu nimetatud piirangud on põhjendamatud ka Tartu Maratonil. Teatavasti on viiruse levik vabas õhus äärmiselt harv ja suusamaratonil on see eriti ebatõenäoline, sest sellisest katsumusest ei tule osa võtma haiged inimesed.
6. Kaebajale teadaolevalt (ja see on leidnud kinnitust ka muudes analoogilistes menetlustes) puudub Terviseametil info selle kohta, nagu oleks ükski Eestis toimunud vabaõhuüritus kujunenud märkimisväärseks koroonaviiruse leviku koldeks. Teiseks on avalik teave, et vaktsiinipass ei tõenda vähimalgi määral kellegi nakkusohutust. Sellest hoolimata kvalifitseerub vaktsiinipass maratonil nakkusohutustõendina; seevastu PCR-testi negatiivne tulemus, mis realselt tõendab olulisel määral nakkusohutust, maratonil nakkusohutustõendina ei kvalifitseeru. Kolmandaks on tähelepanuväärne, et võistlusel osalemise tingimustest rääkides tunnistatakse küll negatiivset testitulemust nakkusohutuse tõendina, aga seda vaid 12-17-aastaste osalejate, mitte aga täisealiste osalejate puhul. Ilmselt on niisugune reegel diskrimineeriv, kuna test toimib erinevas vanuses inimeste puhul täpselt samal põhimõttel – see kas tõendab nakkusohutust nii alaealiste kui ka täisealiste puhul või ei tõenda seda kummagi puhul. Niisiis on nähtub, et kehtestatud piirangud on tegelikult mõeldud mitte nakkusohutuse tagamiseks, vaid vaktsineerimata inimeste vaktsineerimisele survestamiseks. Sellisel eesmärgil ei ole lubatav piiranguid kehtestada – sellised piirangud on vastuolus põhiseadusega (mh põhiseaduse §-s 12 sätestatud võrdsuspõhiõiguse ja diskrimineerimise keeluga) ning tuleb tühistada.²

¹ Vt <https://tartumaraton.ee/et/tartu-maraton-2022/covid-info>

² Riigikohus on lahendi nr 5-20-3 p-s 94 selgitanud, et võrdsuspõhiõiguse riive on põhiseadusega vastuolus juhul, kui ebavõrdseks kohtlemiseks puudub mõistlik ja asjakohane põhjus. Piirangut, millega valitsus keelab maratonist osa võtta isikutel, kes on valmis isegi testimise teel oma nakkusohutust tõendama ning kes võivad koroonahaiguse

7. Lisaks eelnevale toonitab kaebaja, et ta on 2021. aasta jaanuaris Covid-19 haiguse läbipõdenud (Lisa 1) ja omab seega kõigi teaduslike eelduste kohaselt paremat immuunsus kui suurem osa vaksineeritud isikutest. Terviseamet on korduvalt kinnitanud, et läbipõdenud on palju suurema tõenäosusega nakkusohutud kui lõpetatud vaksineerimiskuuriga isikud. Alles hiljuti andis Terviseamet välja info (Lisa 2 ja Lisa 3), mis tõendab selgesti, et Covid-19 haiguse läbipõdenud isikute tõenäosus uuesti koroonaviirusega nakatuda on väga palju väiksem kui lõpetatud vaksineerimiskuuriga isikute puhul. Nimelt avaldati, et ajavahemikus märts 2020 kuni november 2021 (mõlemad kuud kaasa arvatud) ehk 1 aasta ja 9 kuu jooksul on Eestis registreeritud vaid 1055 korduvalt nakatumise juhtu ja 43 korduvalt nakatunud inimese hospitaliseerimist ning andmed korduvalt nakatunud isikute surmade kohta koroonahaiguse tõttu puuduvad sootuks. Lõpetatud vaksineerimiskuuriga inimeste puhul on vastavad numbrid väga palju suuremad – asjakohased andmed palub kaebaja eeltõendamismenetluse raames nõuda HkMS § 56 lg 3 alusel välja Terviseametilt, kuna neid terviklikult avalikult esitatud ei ole. Siiski võib osutada, et ainuüksi ajavahemikus 01.01.2021–17.12.2021 tuvastati Eestis Terviseameti andmete kohaselt koguni 33 790 vaksineeritud isiku nakatumine koroonaviirusega (Lisa 4).

II Esialgse õiguskaitse põhjendus

8. Esialgset õiguskaitset võib kohaldada, kui vastasel juhul võib kaebuse eesmärgi saavutamine kohtuotsusega osutada oluliselt raskendatuks või võimatuks. Käesoleval juhul on nimetatud tingimus täidetud – Tartu Maraton toimub 20.02.2022 ning on vähetõenäoline, et kaebus põhiosas jõuab enne nimetatud kuupäeva lõpplahendini. Seega on vajalik esialgse õiguskaitse korras rakendada HkMS § 251 lg 1 p 1 nimetatud EÕK abinõu – peatada vaidlustatava haldusakti kehtivus või täitmine. Samas on vajalik põhivaidluses saada kohtu hinnang piirangu õiguspärasuse üle, et tühistada see ka muude välitingimustes toimuvate ürituste osas.
9. Kaebaja leiab, et Korralduses nr 305 on lähtunud täisealise isiku puhul piirangute kehtestamisest eeldusest, et vaid vaksineerimine või läbipõdemine tagab korralduse eesmärkide saavutamise. Kaebaja on seisukohal, et korralduse p-s 15¹ sätestatud testimise võimalus tagaks tegelikkuses korralduse eesmärkide efektiivse ja tegeliku täitmise. Nimetatud seisukohta kinnitavad mh erinevad teadusuuringud, samuti on seda nõuet efektiivselt ja tulemuslikult rakendatud koolides läbiviidud testimiste puhul. Eeltoodust tulenevalt leiab kaebaja, et EÕK korras on võimalik asendada praegu kehtiv üldnõue testimisnõudega ja võimaldada kaebajal osaleda 2022. aasta Tartu Maratonil.

III Kaebaja muud taotlused

10. Kaebaja on nõus asja arutamisega kirjalikus menetluses.

---

läbipõdenuna omada nii teaduslike uuringute kui ka Eesti ja paljude teiste riikide statistikaga kinnitust leidnud eelduste kohaselt juba paremat immuunsus kui vaksineeritud isikud, samal ajal kui vaksineerimispassi omavad isikud on lubatud võistlusele ilma vähimalgi määral oma nakkusohutust tõendamata, ei saa pidada ei mõistlikuks ega asjakohaseks, sest niisugune piirang ei teeni mitte kuidagi nakkusohutuse tagamise eesmärki.

11. Kaebajal on kaebeõigus, kuivõrd kaebaja on füüsiline isik, kelle tegevust kehtestatud piirangud otseselt mõjutavad (HKMS § 44 lg 1) – kaebaja soovib reaalselt osaleda Tartu Maratonil ja kasutada muid vabas õhus olevaid sportimisvõimalusi (nt uisuväljakuid ja mäesuusanõlvu). Kaebajat puudutavad korralduse nõuded ja kaebus on esitatud tähtaegselt, kuna kaebuse esitamisele eelnevalt ei olnud kaebaja kindel, kas ta soovib Tartu Maratonil osaleda. Nimetatud otsuse langetamisel, olles kaalunud oma tervislikku seisundit ja sportlikku vormi, pöördus kaebaja ka kaebusega kohtusse.
12. Kaebaja palub jätta menetluskulud vastustaja kanda.
13. Kaebaja on tasunud riigilõivuseadusega ettenähtud riigilõivu 30 eurot Rahandusministeeriumi arveldusarvele läbi e-toimiku süsteemi pangalingi.

IV Kaebaja taotlus

14. Tuginedes ülaltoodud faktilistele asjaoludele ning õiguslikule põhjendusele,

P A L U N:

1. tunnistada kehtetuks Vabariigi Valitsuse 19.08.2020 korraldus nr 282 osas, mis puudutab välistingimustes korraldatavatele avalikele koosolekutele kehtestatud piiranguid;
2. esialgse õiguskaitse korras peatada korralduse nr 305 p 10 lg 2 täitmine kaebaja suhtes 2022. aasta Tartu Maratoni toimumise ajaks 20.02.2022 ja (vajadusel) asendada kõnealune nõue negatiivse testi nõudega lähtudes korralduse nr 305 p-s 15¹ sätestatud testimise nõuetest;
3. jätta menetluskulud vastustaja kanda.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Varro Vooglaid

Lisad

- Lisa 1 – Covid-19 läbipõdemise tõend
- Lisa 2 – 9.12.2021 teabenõue Terviseametile
- Lisa 3 – Terviseameti 13.12.2021 vastus teabenõudele
- Lisa 4 – Terviseameti 20.12.2021 vastus teabenõudele